

Bloemendaal

NAJAARSNOTA 2016

Corsa: 2016036517

INHOUDSOPGAVE	Blz.
A. INLEIDING	5
B. SAMENVATTING	7
C. SPEERPUNTEN	9
D. TREASURY	15
E. FINANCIEEL OVERZICHT VOORTGANG BUDGETTEN.....	17
F. FINANCIEEL OVERZICHT VOORTGANG INVESTERINGEN	19
G. OVERZICHT BUDGETWIJZIGINGEN:	
G.1. TOTAAL OVERZICHT	22
G.2. FINANCIELE GEVOLGEN RAADS/COLLEGE BESLUITEN T/M 12 SEPTEMBER	23
G.3. NIEUWE VOORSTELLEN.....	24
G.4. INVESTERINGEN	25
H. TOELICHTING NIEUWE VOORSTELLEN	27

A. INLEIDING

Hierbij bieden wij u de najaarsnota 2016 van de gemeente Bloemendaal aan.

De algemene beleidsopvatting is dat de begrotings- en verantwoordingsprocedures voor de gehele gemeente van eminent belang zijn. Een gedisciplineerde uitvoering staat ons voor ogen.

Dat betekent in de eerste plaats een goede bewustwording van wat wordt nagestreefd, hoe en wanneer dat gebeurt en wat dat gaat kosten.

Als we iets begroten, weten we ook dat het uitvoerbaar is op het moment dat het wordt opgevoerd.

De focus ligt op het tijdig, effectief en efficiënt uitvoeren van wat ons voor ogen staat.

Activiteiten, of dat nu exploitatie of investeringen betreft, behoren in het jaar van planning ten uitvoer te worden gebracht.

Onderuitputtingen worden, voor zover die onvermijdelijk zijn, op tijd gesignaleerd.

We streven een realistische begroting na die ook wordt uitgevoerd zoals gepland.

Verordening financieel beheer (artikel 212)

Ingevolge de Verordening Financieel Beheer Bloemendaal 2016 (ex art. 212 Gemeentewet) informeert uw college uw raad minimaal twee maal per jaar over de voortgang en ontwikkeling van de programmabegroting door middel van tussentijdse rapportages. De eerste rapportage wordt voor het zomerreces als voorjaarsnota (VJN) aangeboden en de tweede rapportage voor vaststelling van de programmabegroting volgend jaar als najaarsnota (NJV). Daarbij treft u een aantal bijlagen aan waarin wordt ingegaan op de voortgang/status van verschillende projecten en investeringen. Bij grote afwijkingen of bij go/no go besluiten, wordt de raad separaat geïnformeerd.

De spelregels zijn dat de tussentijdse rapportage zich beperkt tot de mutaties van het lopende boekjaar. Dit betekent dat in de NJV alleen incidentele en niet voorzienbare lasten (en baten) worden meegenomen die alléén op 2016 drukken.

Omdat investeringen met economisch nut structurele lasten genereren, mogen deze in principe alleen bij hoge uitzondering in de NJV worden opgenomen. Investeringen met maatschappelijk nut worden in principe in één keer t.l.v. de exploitatie gebracht.

Uitzondering wordt gemaakt voor het vastleggen van verplichtingen met een hoge urgentiegraad. De commissie Bestuur en Middelen moet hierover van tevoren worden geïnformeerd.

Hoofdpijnen najaarsnota

U wordt geïnformeerd over:

1. de actuele productenrealisatie (budgetten + investeringen);
2. de effecten van reeds genomen besluiten van raad en college;
3. nieuwe voorstellen met een incidenteel karakter.

Voor de opgevoerde zaken wordt uw akkoord gevraagd.

Nb.

Wijzigingen van minder dan € 25.000 worden niet standaard in de nota opgenomen. Voor deze uitgaven zoeken wij dekking binnen hetzelfde programma. Als er geen dekking binnen het programma gevonden kan worden, is er een voorstel tot wijziging in de nota opgenomen.

Korte beschrijving hoofdstukken

Hoofdstuk B

U treft een samenvatting aan van het financiële resultaat en de dekking hiervan.

Hoofdstuk C

In de begroting zijn per programma speerpunten en prestatienormen opgenomen. Er wordt aangegeven wat niet conform de oorspronkelijke planning verloopt.

Hoofdstuk D

Conform het treasurystatuut treft u een overzicht aan van de ontwikkelingen in het lopende boekjaar.

Hoofdstuk E

In onderstaand overzicht ziet u de restantbudgetten die vanaf september nog beschikbaar zijn voor het doen van uitgaven.

Hoofdstuk F

U ziet de restantkredieten die dit jaar nog beschikbaar zijn voor het doen van uitgaven. Ook wordt een indicatie gegeven wanneer de investeringen gereed zijn.

Hoofdstuk G

G.1. Totaaloverzicht mutaties van de onderdelen G.2. G.3. en G.4.

U ziet in één oogopslag hoe de nieuwe budgetten worden gedekt en hoe de verdeling is over de programma's.

G.2. Financiële gevolgen van reeds genomen college/raadsbesluiten t/m 12 september 2016.

In dit overzicht treft u besluiten aan van ons college en uw raad met financiële gevolgen. In het kader van de actieve informatieplicht zijn deze voorstellen aan u kenbaar gemaakt.

G.3. Financiële gevolgen (> € 25.000) van nieuwe voorstellen voor 2016.

Er zijn nieuwe voorstellen opgenomen, die nog niet aan u kenbaar zijn gemaakt.

G.4. Nieuwe investeringen

Er zijn nieuwe/aanvullende voorstellen opgenomen, die nog niet aan u kenbaar zijn gemaakt.

Hoofdstuk H

U treft een toelichting aan van de in de overzichten G.3. en G.4. opgevoerde budgetten en kredieten.

Uw raad wordt gevraagd met de opgevoerde budgetten en kredieten akkoord te gaan.

B. SAMENVATTING

B.1. Financieel resultaat

Een belangrijk doel van de nota is inzicht geven in nieuwe ontwikkelingen en afwijkingen met budgettaire gevolgen voor met name het lopende begrotingsjaar 2016.

De mutaties in de najaarsnota 2016 leiden tot een negatieve bijstelling van het begrotingssaldo van € 49.295. Het effect op de vastgestelde begroting wordt onderstaand in beeld gebracht.

Het positieve saldo van de primaire begroting 2016 in uw raad van 5 november 2015 bedroeg € 13.410. Na vaststelling van de 1^e (septembercirculaire 2015) en 2^e (vluchtelingenproblematiek) begrotingswijziging 2016 in diezelfde raad is het positieve saldo bijgesteld naar € 110.644. Na vaststelling van de voorjaarsnota 2016 in mei is het positieve begrotingssaldo opnieuw bijgesteld met € 64.342 tot € 174.986 positief.

In de overzichten G.2. (onderdeel raad- en collegebesluiten) en G.3. (nieuwe voorstellen) treft u de financiële mutaties van deze najaarsnota aan. In beide overzichten ziet u hoe deze mutaties in de begroting worden verwerkt. Enerzijds via onttrekkingen / toevoegingen aan reserves (kolom 7) en anderzijds via de exploitatie (kolom 8).

+ = voordeel

-/- = nadeel

Stand van de begroting 2016 na vaststelling van de Voorjaarsnota 2016	+ € 174.986
a. per saldo lasten/baten van reeds genomen besluiten (G.2.)	<u>-/- € 47.880</u>
	+ € 127.106
b. idem van nieuwe voorstellen (G.3.)	<u>-/- € 1.415</u>
Nieuw saldo begroting 2016 (verwachte rekeningoverschot 2016)	<u>+ € 125.691</u>

De belangrijkste oorzaken van de mutaties najaarsnota 2016 zijn:

- Bijdrage onderwijskundige vernieuwing Sparrenboschool	€ 75.000 -/-
- Uitwerking najaarsnota IASZ	€ 109.000 +
- Onderuitputting groenonderhoud	€ 55.000 +
- Lagere opbrengst dividend en belastingen	€ 90.000 -/-

Het verwachte voordelig saldo van de exploitatiebegroting 2016 ad € 125.691 wordt, zoals is vastgelegd in de Nota Reserves en Voorzieningen Bloemendaal 2010, gestort in de flexibele algemene reserve.

B.2. Toelichting Reserves

Het bedrag dat met de reserves wordt verrekend bedraagt per saldo € 74.877 (zie G.1., kolom 6).

Flexibele Algemene Reserve:

Na alle nog in de begroting 2016 geraamde onttrekkingen en toevoegingen aan deze reserve bedraagt de stand van deze reserve per 31-12-2016 als volgt:

Geraamde stand uit de Voorjaarsnota 2016	€ 2.840.937 +
Mutaties in de begroting 2016:	
- verkoopopbrengst Mollaan (budgetoverheveling 2015-2016)	€ 40.000 +
- verkoopopbrengst grond (raad mei 2016)	€ 14.922 +
- mutaties voorjaarsnota 2016 (raad mei 2016)	€ 64.342 +
- vaststelling jaarrekening 2015 VRK (raad juni 2016)	€ 19.530 +
Nieuwe geraamde stand per 31-12-2016 (voor vaststelling najaarsnota 2016)	€ 2.979.731 +

B.3. Structurele effecten

In de inleiding van deze nota staan de spelregels verwoord. Deze houden o.a. in dat de voorstellen alleen op het lopende boekjaar van toepassing mogen zijn. Toch worden er voorstellen gedaan met structurele doorwerking naar de komende jaren. Een voorstel vloeit voort uit ministeriële regeling (bijv. meicirculaire gemeentefonds). Een ander deel betreft de investeringen. Lopende investeringen kunnen worden bijgesteld wanneer er onverwachte en niet te vermijden kosten/oorzaken zijn waaruit hogere kapitaallasten voortvloeien (bijv. renovatie veld VV Vogelenzang en Realisatie Centraal Servicepunt Bennebroek) of kunnen juist naar beneden worden bijgesteld als blijkt bij gereed melding dat er een onderschrijding heeft plaatsgevonden of zelfs komen te vervallen. Dit leidt dan tot structureel lagere kapitaallasten.

Per saldo heeft de najaarsnota een negatieve doorwerking naar de komende jaren. De structurele effecten worden meegenomen in de meerjarenbegroting 2017-2020.

	2017	2018	2019
Zie bijlage G.2.			
<u>Raadsbesluiten</u>			
-			
<u>Collegebesluiten</u>			
Nr. 5 Uitwerking mei-circulaire 2016 gemeentefonds	-263.731	-55.014	-61.539
Zie bijlage G.3.			
Nr. 3a. Lagere dividendopbrengsten	-28.072	-28.072	-28.072
Nr. 3e. Lagere opbrengst precario op leidingen, hogere opbrengst toeristenbelasting	-44.362	-44.362	-44.362
Zie bijlage G.4.			
Nr. 2 Realiseren Centraal Service Punt Bennebroek	-1.376	-1.376	-1.376
Nr. 3 Financiële bijstelling lopende investeringen	655	655	655
	-336.886	-128.169	-134.694

C. SPEERPUNTEN

In de begroting zijn per programma speerpunten en prestatienormen opgenomen.

Voor zover het realiseren daarvan niet conform de oorspronkelijke planning verloopt, is dit in onderstaand overzicht aangegeven.

Speerpunten	Tussenresultaten en/of prestaties	Deadline	Status
Programma 1: Bestuur, organisatie en dienstverlening			
In 2016 wordt het implementatieplan 'sturing verbonden partijen' uitgevoerd.	1. Implementatieplan gereed 2. Implementatieplan in uitvoering	September Maart 2017	Oktober werksessie met raad. Bespreking Raad eind 2016
Het inventariseren en onderzoeken van de Algemene plaatselijke verordening (Apv) op mogelijk te vereenvoudigen regelgeving; Het doen van dereguleringsvoorstellen ten aanzien van de Apv aan de raad. Het introduceren van een meetlat aan de hand waarvan toekomstige regelgeving kan worden getoetst op noodzaak en handhaafbaarheid. Het monitoren van het gebruik van deze meetlat in de praktijk. (evt. door middel van een pilotwerkgroep)	- Het vaststellen door de raad van de dereguleringsvoorstel en ten aanzien van de Algemene plaatselijke verordening (Apv).	September	December
Een adequate bluswatervoorziening in de hele gemeente en verbeterde brandweer- zorg.	Afronding onderzoek bluswatervoorzieningen, verbeterde brandweezorg. Voorstel voorleggen aan de Raad voor advies en keuzes m.b.t. bluswater-voorzieningen.	Juli 2016	Wordt 4 ^e kw.
Vervolgens ook de brandveiligheidsmaatregelen opnemen in bijv. vergunningen die mogelijk zijn maar misschien niet vereist.	Onderzoek naar mogelijkheden en vervolgens implementatie hiervan wordt voor de zomer afgerond.	2e kw.2016	Niet gerealiseerd.
Programma 2: Onderwijs, jeugd, sport en cultuur			

Onderwijshuisvesting.	Oplevering nieuwbouw Bos en Duinschool, incl. ondergronds gymlokaal.	Medio 2016	Wordt 2e halfjaar.
	<p>Uitbreiding/algehele vervangende nieuwbouw gymnastieklokaal Theresiaschool:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duidelijkheid over locatie/wijze van uitvoering 2. Beschikbaarstelling krediet door gemeenteraad; 3. Duidelijkheid over eventueel medegebruik door Hartenlust VMBO; 4. Zo mogelijk start bouwwerkzaamheden 	<p>1e kw. 2016</p> <p>2e kw. 2016</p> <p>3e kw. 2016</p> <p>4e kw. 2016</p>	Afhankelijk van op te stellen Integraal Huisvestingsplan in de loop van 2016
	Uitvoering met Hartenlust VMBO gesloten convenant: duidelijke afspraak met Hartenlust VMBO over invulling resterende 2 dagen	2e helft 2016	Mede afhankelijk van op te stellen Integraal Huisvestings-plan in de loop van 2016
	Uitwerking rapport 'de lat omhoog' in combinatie met 'Green Deal'	Vanaf 2e kw. 2016	Mede afhankelijk van op te stellen Integraal Huisvestingsplan in de loop van 2016
	Start herziening subsidiebeleid peuterspeelzalen t.b.v. periode 2016-2018.	2e kw. 2016	Wordt 3e kw.
Cultuur	De huidige cultuurnota uit 2007 wordt in nauw overleg met de culturele partners geactualiseerd in 2015. In dit kader worden ook keuzes gemaakt over de beschikbaarheid van expositieruimtes in de gemeente.	1e hjr. 2016	Wordt september

Programma 5: Ruimtelijke ordening en wonen			
Actualiseren uitvoeringsparagraaf Structuurvisie.	In 2016 behandeling raadsvoorstel.	2e kw. 2016	Behandeling in mei aangehouden en opnieuw geagendeerd in september.
Vaststellen Nota duurzame landgoederenzone.	Raadsvoorstel Nota Landgoederen (na inspraak) voor zomerreces 2016.	2e kw. 2016	wordt oktober 2016
Actualiseren nota ruimtelijke beoordeling.	Raadsvoorstel medio 2016.	2e kw. 2016	Planning aangepast wordt 4e kw 2016
Reinwaterpark, Opstellen overeenkomst.	2016 besluit over SP Opstellen overeenkomst	1e kw .2016	Gerealiseerd, maar SP is niet goedgekeurd, definitief SP moet opgesteld worden, oplevering 1e kwartaal 2017 Onzeker, planning moet nog gemaakt worden na vaststelling SP
Reinwaterpark start herziening bestemmingsplan	Start herziening bestemmingsplan	2017	Onzeker, planning moet nog gemaakt worden.
Vijverpark Overveen.	Begin 2016 transport grond.	2e kw. 2016	Wordt 3e/4e kw.
Bloemendaal aan Zee.			Raad wordt geïnformeerd over uitstel van het project.
Park Vogelenzang/Geestgronden advisering over stedenbouwkundig plan en start herziening bestemmingsplan.	Begin 2016 nieuwe anterieure overeenkomst Eind 2016 vastgesteld stedenbouwkundig plan. 2016 start bestemmingsplanprocedures.	1e kw. 2016 4e kw. 2016	Wordt 3e kw. Wordt 4e kw. (dec) 2016 Wordt 2017.

Landgoed Dennenheuvel, participatie van de gemeente bij de plannen voor herontwikkeling van het terrein.	In het tweede kwartaal van 2016 wordt een gebiedsvisie opgesteld, daarna vaststelling door de raad.		Wordt 4e kw. (dec)
Programma 6: Buitenruimte			
Levendige winkelstraten.	In 2016 wordt de onderzoekopdracht gedefinieerd en waar nodig vertaald in inrichtingsplannen, zodat de uitvoering in 2016 en 2017 kan plaatsvinden.	2e/3e kw. 2016/17	Wordt gecombineerd met Nota economisch Beleid
Recreatie en toerisme.	In 2016 worden speerpunten voor recreatie en toerisme geformuleerd als onderdeel van de nota voor het economisch beleid.	1e/2e kw. 2016	Wordt 4e kw.
Strandnota	Voor de aanvang van het seizoen 2016 stellen wij de strandnota 2016-2020 vast.	April 2016	Wordt september
Burgerparticipatie.	Op grond van het in 2015 vastgestelde plan van aanpak wordt het beleid burgerparticipatie geëvalueerd en herzien.	4e kw. 2016	Wordt betrokken bij omgaan met gemeentegrond in het algemeen (koop/huur/gebruik/participatie/illegaliteit)
Programma 8: Bedrijfsmatige exploitaties			
Actualiseren verbreed gemeentelijk rioleringsplan.	In 2016 wordt samen met Heemstede een nieuw gemeentelijk rioleringsplan opgesteld voor de periode 2017-2022. Vaststelling door de gemeenteraad is gepland in het najaar van 2016.		Opgedragen, in uitvoering bij bureau. Bureau komt met nader bericht.
Overige projecten, investeringen en beleidsvoornemens			
Rioolprojecten 2016	Uitvoering Kinheimweg (najaar 2016)	2016	Naar 2017 i.v.m. bodemgesteldheid

Renovatieplannen theater Caprera	Bestuur OLT maakt plan voor renovatie restaurant met gebruikmaking reparatiebudget lekkage. Dekking huuropbrengst en aanvragen VJN	2e kw.	Wordt bij NJN afgevoerd
Renovatie geluidwal Vogelenzang	Renovatie start na broedseizoen medio juli.	3e kw. 2016	Wordt 2017
Invoering ligplaatsenbeleid	Op grond van vastgestelde ligplaatsenbeleid, interactief aanwijzing ligplaatsen voorbereiden. Aanwijzing gebieden Invoering vergunningensysteem	1e kw 2e kw 2e kw	Participatietraject moet nog aan college worden voorgelegd. Administratieve invoering vergunningen-traject t.g.v. ziekte vertraagd, invoering naar 2017

D. TREASURY

De wet en regelgeving inzake financiering bij decentrale overheden is grotendeels geregeld in de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) en de daarop gebaseerde ministeriële Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Daarnaast is de gemeente verplicht volgens een treasurystatuut te werken. Voor een nadere toelichting van deze richtlijnen verwijzen wij u naar de paragraaf Financiering van de begroting 2016.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkeling

Voor de ontwikkelingen van de rentestanden op korte en lange termijn baseert de gemeente Bloemendaal zich op de visie van de huisbankier, de BNG BANK. In 2016 wordt voor investeringen gerekend met een rentepercentage van 2,5% zoals opgenomen in de Kadernota 2016. De ontwikkeling van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt wordt nauwlettend gevolgd. De gemeente Bloemendaal heeft hier in het geheel geen invloed op en zal de tarieven als een gegeven moeten aanvaarden.

Schatkistbankieren

De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden bij het ministerie van Financiën, de rijksschatkist. De gemeente mag zijn overtollige middelen tot een bepaald bedrag buiten de schatkist van het Rijk aanhouden. Voor een gemeente met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 250.000 bedraagt. Het drempelbedrag voor Bloemendaal bedraagt thans € 382.500. Dagelijks worden de overtollige middelen in rekening-courant automatisch met het rijk verrekend. De gemeente Bloemendaal heeft op dit moment geen substantiële overtollige middelen uitstaan. Met de verplichte deelname aan het schatkistbankieren is het beleggingsrisico waaraan de gemeente wordt blootgesteld verminderd. Echter dient de gemeente ook weer niet over liquide te zijn omdat de rente-inkomsten uit de verplichte belegging bij het rijk marginaal zijn. De liquiditeits- en koersrisicobewaking vragen om continue aandacht voor de renteontwikkeling in relatie tot de stand in rekening-courant bij de BNG BANK.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn (korter dan één jaar) weer. Jaarlijks geeft het ministerie aan welk bedrag gemeenten met kortlopende geldleningen mogen financieren: de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet valt ook het zogenoemde rood staan op de rekening-courant. Het gaat hierbij om een percentage van de begroting, zijnde 8,50%. In 2016 komt dit neer op een toegestane financiering met kortlopend geld van afgerond € 4,2 miljoen. De dienstverleningsovereenkomst die de gemeente Bloemendaal met de huisbankier heeft afgesloten, staat een krediet tot dit niveau toe. De aflossing per 15 oktober 2015 van een vaste geldlening van € 10,6 miljoen veroorzaakt vanaf die datum een overschrijding van het kasgeldlimiet volgens de gesloten financieringsovereenkomst met de BNG BANK. Deze overschrijding is met kasgeldleningen opgevangen. Een overschrijding van de kasgeldlimiet wordt door de toezichthouder gemonitord. De provincie heeft ontheffing verleend tot 1 april 2016. Medio juli 2016 is tot consolidatie overgegaan waarover u per brief met kenmerk 2016008954 bent geïnformeerd. In de meerjarenbegroting is met de toename van de rentekosten rekening gehouden.

Kasgeldlimiet 2016 (bedragen x € 1.000)	
Begrotingstotaal	49.000
Ministerieel vastgesteld percentage	8,5%
Kasgeldlimiet	4.165

Renterisiconorm

Voor de vaste schuld is als maatstaf door het ministerie van BZK de renterisiconorm ontwikkeld. Jaarlijks mogen de verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal bedragen. De norm bedraagt voor 2016 € 9,8 miljoen. Omdat deze norm niet overschreden mag worden, ontstaat er een spreiding van opgenomen geldleningen en daardoor ook van rente-aanpassingsdata en looptijden. In verband met een verplichte aflossing van een fixe geldlening van € 8 miljoen in december 2016 en de lopende aflossingen van de huidige aangetrokken kasgeldleningen wordt de vastgestelde norm in 2016 incidenteel overschreden. De toezichthouder heeft voor het gehele begrotingsjaar 2016 een ontheffing renterisiconorm 2016 verleend.

Ontwikkeling liquiditeitspositie

De uitgaande en inkomende geldstromen houden geen gelijke tred, door het hoge investeringsvolume voor voornamelijk weg- en rioolinvesteringen en de aflossing per 15 oktober 2015 van een vaste geldlening van € 10,6 miljoen, blijft de financieringsbehoefte in 2016 onverminderd groot. In de eerste helft van 2016 is de liquiditeitsbehoefte aangevuld uit de ruimte binnen de kasgeldlimiet en aangetrokken kasgeldleningen. Op basis van de wekelijkse bijstelling van de liquiditeitsbegroting is de financieringsbehoefte in relatie tot de huidige renteontwikkeling nauwlettend gevolgd. Dit heeft uiteindelijk geleid tot consolidatie medio juli. Als gevolg van de verplichte aflossing van een fixe geldlening van € 8 miljoen in december 2016 dient vreemd vermogen te worden aangetrokken. In eerste instantie zal de financieringsbehoefte met kasgeldleningen worden opgevangen. Deze vorm van financiering is op dit moment voordeliger dan het aantrekken van nieuwe (langlopende) geldlening.

Financieringspositie

Gemeentefinanciering heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de **lange** termijn. Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen is dit een teken dat de gemeente een vaste geldlening moet gaan aantrekken.

<i>bedragen x € 1.000</i>	1-1-2016
Eigen vermogen	26.902
Voorzieningen	7.809
Opgenomen geldleningen	25.000
Totaal financieringsmiddelen	59.711
Vaste activa (investeringen)	-58.638
(voorfinanciering) Voorraad grond	-5.560
Totaal activa en gronden	-64.198
In 2016 uit te voeren investeringen conform geactualiseerde planning	683
Totaal nog te ontvangen bijdragen inzake investeringen	683
Saldo financiering	-3.804

In hoofdstuk F (Financieel overzicht voortgang investeringen) staat een nettobedrag van € 1,6 mln. aan beschikbaar gestelde kredieten open. Dit is inclusief nog te ontvangen bijdragen van derden (provincie, verzekeringsmaatschappij en Hoogheemraadschap Rijnland). In het kader van de liquiditeitsprognose zijn alle plannings voor de uit te voeren investeringen geactualiseerd, wat heeft geleid tot een in 2016 te ontvangen bedrag van € 683.522. Het restant wordt 2017 en later uitgegeven. Zie voor details hoofdstuk F op pagina 19 en verder.

Uit bovenstaand overzicht is af te lezen dat in 2016 het financieringstekort uitkomt op € 3,8 mln. De gemeente blijft in 2016 vreemd vermogen nodig hebben om dit tekort op te kunnen vangen.

E. FINANCIËEL OVERZICHT (productrealisatie t/m 12 september)

		LASTEN 2016 (x € 1.000)			Productrealisatie		Begroting	
		B e g r o t i n g			U i t g a v e n		R e s t a n t r a m i n g	
		1	2	3	4	5	6	7
Nr.	Programma	Begroting primair	Begrotingswijzigingen	Totaal begroot	T/m	In %	Kolom 3 - 4	In %
1	Bestuur, organisatie en dienstverl.	8.151	448	8.599	5.021	58,4%	3.578	41,6%
2	Onderwijs, jeugd, sport en cultuur	7.356	-44	7.312	5.410	74,0%	1.902	26,0%
3	Maatschappelijke ondersteuning	6.637	-145	6.492	4.572	70,4%	1.920	29,6%
4	Sociale zaken en participatie	4.754	492	5.246	3.913	74,6%	1.333	25,4%
5	Ruimtelijke ordening en wonen	7.935	255	8.190	1.873	22,9%	6.317	77,1%
6	Buitenruimte	7.219	175	7.394	4.481	60,6%	2.913	39,4%
7	Algemene dekkingsmiddelen	470	229	699	319	45,6%	380	54,4%
8	Bedrijfsmatige exploitaties	5.879	763	6.642	3.911	58,9%	2.731	41,1%
I	Totaal (excl.boeking reserves)	48.400	2.174	50.574	29.500	58,3%	21.074	41,7%
II	Reserves begrepen in progr.	657	55	712	180	25,3%	532	74,7%
III	Totaal (incl. reserves) I + II	49.057	2.229	51.286	29.680	57,9%	21.606	42,1%

		BATEN 2016 (x € 1.000)			Productrealisatie		Begroting	
		B e g r o t i n g			I n k o m s t e n		R e s t a n t r a m i n g	
		1	2	3	4	5	6	7
Nr.	Programma	Begroting primair	Begrotingswijzigingen	Totaal begroot	T/m	In %	Kolom 3 - 4	In %
1	Bestuur, organisatie en dienstverl.	-737	0	-737	-639	86,7%	-98	13,3%
2	Onderwijs, jeugd, sport en cultuur	-817	-13	-830	-417	50,2%	-413	49,8%
3	Maatschappelijke ondersteuning	-654	0	-654	-561	85,8%	-93	14,2%
4	Sociale zaken en participatie	-2.542	-314	-2.856	-1.932	67,6%	-924	32,4%
5	Ruimtelijke ordening en wonen	-6.789	-128	-6.917	-1.079	15,6%	-5.838	84,4%
6	Buitenruimte	-1.587	21	-1.566	-1.578	100,8%	12	-0,8%
7	Algemene dekkingsmiddelen	-28.333	-168	-28.501	-23.205	81,4%	-5.295	18,6%
8	Bedrijfsmatige exploitaties	-6.320	-767	-7.087	-5.685	80,2%	-1.402	19,8%
IV	Totaal (excl.boeking reserves)	-47.779	-1.369	-49.148	-35.096	71,4%	-14.052	28,6%
V	Reserves begrepen in progr.	-1.291	-1.021	-2.312	-1.466	63,4%	-846	36,6%
VI	Totaal (incl. reserves) IV + V	-49.071	-2.390	-51.460	-36.562	71,0%	-14.898	29,0%

Totaal lasten III	49.057	2.229	51.286
Totaal baten VI	-49.071	-2.390	-51.460
Saldi	-13	-161	-175
Saldo begroting 2016 ten gunste van de flex.alg.reserve			-175

U ziet bij het overzicht van de lasten in kolom 7 dat de uitgaven iets achter blijven in de tijd. De doorbelasting vanuit de kostenplaatsen zijn verwerkt t/m juni 2016.

De baten, met uitzondering van programma 2 (o.a. nog in rekening te brengen lesgeld muziekschool) en programma 5 (nog te ontvangen verkoopopbrengst Vijverpark) lopen in de pas en behoeven verder geen toelichting.

F. FINANCIËEL OVERZICHT VOORTGANG INVESTERINGEN

In onderstaand overzicht is de stand van de lopende investeringen weergegeven.

In kolom 4 staan de investeringsbedragen die door uw raad de afgelopen jaren beschikbaar zijn gesteld. In kolom 5 staan de tot nu toe gerealiseerde uitgaven. In kolom 6 staan de restantramingen c.q. nog te besteden bedragen. In kolom 7 wordt aangegeven wanneer de investering gereed is. Voor een toelichting over de voortgang wordt verwezen naar de bijlage (corsa 2016032926) bij deze najaarsnota.

Rek. Jaar	Wijz. nr.	Omschrijving	Verstrekt investerings-bedrag	Totaal geactiveerde uitg./ink. tot en met dienstjaar 2016	Overschrijding (-) of Restant	Wanneer gereed NJN 2016
1	2	3	4	5	6	7
Beschikbaar gestelde kredieten die nog niet zijn afgewikkeld						
Jaar waarin investering is beschikbaar gesteld			Verstrekt investerings-bedrag	Totaal geactiveerd	Restant per heden	
Investerings 2009			50.000,00	10.313,37	39.686,63	
Investerings 2012			239.000,00	193.499,14	45.500,86	
Investerings 2013			1.125.213,00	1.028.936,09	96.276,91	
Investerings 2014			5.332.928,00	4.345.636,13	987.291,87	
Investerings 2015			4.615.183,00	5.430.064,40	-814.881,40	
Investerings 2016			1.711.990,00	418.171,11	1.293.818,89	
			13.074.314,00	11.426.620,24	1.647.693,76	
11.30 - Bedrijfsgebouwen						
2014	009	Centraal Servicepunt Bennebroek	973.000,00	1.001.994,72	-28.994,72	gereed
2014	009	Bijdrage provincie CSP Bennebroek	-73.000,00	-58.105,00	-14.895,00	gereed
2015	008	Nieuwb. Bos en Duinschool-gymzaal	4.538.000,00	4.538.000,00	0,00	Q4 2016
2015	008	Bijdrage brandverzek.Bos en Duin	-2.978.154,00	-1.311.360,23	-1.666.793,77	Q4 2016
2013	000	Sparrenbosch: nieuwbouw	409.785,00	409.785,00	0,00	gereed
2014	002	Theresiaschool: uitbr.gymlokaal	50.000,00	0,00	50.000,00	onbekend
2015	010	Vondelschool: inpandige aanpass.	365.000,00	365.000,00	0,00	
2016	007	Vondelschool: inpandige aanpass.	57.000,00	56.900,00	100,00	
			422.000,00	421.900,00	100,00	gereed
2016	000	Kon. Wilhelminaschool: uitbreiding	400.000,00	0,00	400.000,00	Q3 2017
			3.741.631,00	5.002.214,49	-1.260.583,49	
11.40 - Grond-/weg-/waterbouwkundige werken						
2012	000	Renovatie asfalt voetpaden	239.000,00	193.499,14	45.500,86	Q3 2016
2013	000	Wegreconstr.Leeuwrik/Nachteg.In.	395.000,00	354.327,48	40.672,52	
2016	007	Wegreconstr.Leeuwrik/Nachteg.In.	95.150,00	0,00	95.150,00	
			490.150,00	354.327,48	135.822,52	Q3 2016
2016	007	BDU bijdr. Prov.NH Leeuweriklaan	-95.150,00	-76.120,00	-19.030,00	Q3 2016
2013	000	Herinrichting Brederodelaan 2013	263.200,00	263.200,00	0,00	
2014	000	Herinrichting Brederodelaan 2014	270.300,00	270.300,00	0,00	
2015	001	Herinrichting Brederodelaan 2015	1.115.000,00	1.025.370,14	89.629,86	
			1.648.500,00	1.558.870,14	89.629,86	Q4 2016
2015	001	BDU bijdr. Prov.NH Brederodelaan	-750.000,00	-600.000,00	-150.000,00	Q4 2016
2015	000	Renovatie voetpaden Spechtlaan	51.000,00	34.616,51	16.383,49	gereed
2015	000	Renovatie voetpaden Dennenweg	100.000,00	100.000,00	0,00	gereed
2016	000	Renovatie voetpaden Oosterduin	81.000,00	0,00	81.000,00	Q4 2016
2016	000	Voorbereid.reconstr.Vogelenz.weg	100.000,00	1.391,50	98.608,50	Q4 2018
2016	005	Herinrichting Ernst Casimirlaan	158.000,00	105.999,55	52.000,45	Q3 2016
2014	008	Aanleg ligplaatsen	140.000,00	239,50	139.760,50	Q4 2017
2015	000	Aanleg ondergrond kunstgrasveld	400.000,00	327.911,09	72.088,91	Onbekend
2016	000	Renovatie veld 2 SV Vogelenzang	64.130,00	70.046,20	-5.916,20	gereed

Rek. Jaar	Wijz. nr.	Omschrijving	Verstrekt investeringsbedrag	Totaal geactiveerde uitg./ink. tot en met dienstjaar 2016	Overschrijding (-) of Restant	Wanneer gereed NJN 2016
1	2	3	4	5	6	7
Beschikbaar gestelde kredieten die nog niet zijn afgewikkeld						
2014	000	Rioolvervanging Brederodelaan	761.596,00	761.596,00	0,00	
2015	000	Rioolvervanging Brederodelaan	250.000,00	250.000,00	0,00	
2016	007	Rioolvervanging Brederodelaan	30.000,00	29.643,86	356,14	
			1.041.596,00	1.041.239,86	356,14	Q4 2016
2014	000	Rioolvervanging Leeuweriklaan	743.320,00	743.320,00	0,00	Q3 2016
2015	000	Rioolvervanging Mollaan	63.757,00	0,00	63.757,00	vervallen
2015	000	Rioolvervanging Zonnehof	56.173,00	55.645,00	528,00	gereed
2014	000	Hoofdgemalen mechan. elektr. 2014	61.943,00	0,00	61.943,00	Q4 2016
2014	000	Minigemalen mech. elektr. (2014)	49.964,00	0,00	49.964,00	Q4 2016
2015	000	Rioolvervanging Dennenweg	141.498,00	141.498,00	0,00	gereed
2016	000	Rioolvervanging Kinheimweg	141.213,00	2.595,00	138.618,00	Q3 2017
2016	000	Rioolvervanging Oosterduinweg	212.055,00	5.075,00	206.980,00	Q4 2016
2015	000	Rioolvervanging Schulpweg	64.549,00	64.548,75	0,25	gereed
2015	000	Rioolvervanging Spechtlaan	91.828,00	62.328,72	29.499,28	gereed
2015	000	Hoofdgemalen mech. elektr.	47.582,00	3.129,49	44.452,51	Q4 2016
2015	000	Minigemalen mech. elektr.	49.964,00	16.731,74	33.232,26	Q4 2016
2016	005	Rioolvervanging Ernst Casimirlaan	163.000,00	163.000,00	0,00	Q3 2016
2016	005	Bijdrage Hallvard riool E. Casimirlaan	-43.000,00	-43.000,00	0,00	Q3 2016
2014	000	Regenwaterriool Brederodelaan	549.909,00	549.382,70	526,30	Q4 2016
2014	000	Regenwaterriool Leeuweriklaan	531.480,00	531.480,00	0,00	gereed
2015	000	Regenwaterriool Zonnehof	42.555,00	37.750,00	4.805,00	gereed
2015	000	Regenwaterriool Dennenweg	106.953,00	106.953,00	0,00	gereed
2016	000	Regenwaterriool Kinheimweg	113.808,00	0,00	113.808,00	Q4 2016
2015	000	Regenwaterriool Schulpweg	45.888,00	45.888,00	0,00	gereed
2015	000	Regenwaterriool Spechtlaan	69.567,00	47.218,96	22.348,04	gereed
2013	003	Pompen diepdrainage (2013)	57.228,00	1.623,61	55.604,39	Q4 2016
2014	000	Pompen diepdrainage (2014)	57.228,00	0,00	57.228,00	Q4 2016
2014	000	Drainage Bennebroek (2014)	486.795,00	0,00	486.795,00	vervallen
2014	000	Duiker Iepenlaan-Delftlaan	231.105,00	0,00	231.105,00	Onbekend
2014	000	Verbet. watersyst. Zomerz/Donkereln	404.288,00	404.288,00	0,00	
2014	008	Caprera/Brederodelaan/Wildhoef	315.000,00	195.345,43	119.654,57	
			719.288,00	599.633,43	119.654,57	Q4 2016
2014	008	Bijdr. provincie/HHR Zomerz/Donkere	-315.000,00	-90.769,22	-224.230,78	Q4 2016
2016	000	Drainage Kinheimweg	26.555,00	0,00	26.555,00	Q3 2017
2015	000	Pompen diepdrainage (2015)	57.228,00	2.661,45	54.566,55	Q4 2016
2015	000	Drainage Bennebroek (2015)	486.795,00	0,00	486.795,00	vervallen
			8.779.454,00	6.158.714,60	2.620.739,40	
11.50 - Vervoermiddelen						
2015	000	WPL pick-up	60.000,00	0,00	60.000,00	Q4 2016
2014	000	Begr. plts. Grafdelver BOKI	95.000,00	36.564,00	58.436,00	
2016	007	Begr. plts. Grafdelver BOKI	-58.436,00		-58.436,00	
			36.564,00	36.564,00	0,00	gereed
2016	000	1 opzichtersauto Kangoo	31.500,00	0,00	31.500,00	Q1 2017
2016	000	WPL Ford transit	31.500,00	0,00	31.500,00	Q1 2017
2016	000	Aanschaf 2e hands heftruck	25.000,00	25.000,00	0,00	gereed
			184.564,00	61.564,00	123.000,00	
11.60 - Computers						
2009	000	Appl. publiekszaken/dig.loket	50.000,00	10.313,37	39.686,63	Q4 2016
2015	001	Zaakgericht werken	100.000,00	78.561,14	21.438,86	Q4 2016
			150.000,00	88.874,51	61.125,49	
11.70 - Overige machines/apparaten/installaties						
2015	010	Vervangen tankinstallatie	40.000,00	37.612,64	2.387,36	Q4 2016
2016	000	Vervangen hakselaar	55.000,00	0,00	55.000,00	
2016	007	Vervangen hakselaar	-55.000,00	0,00	-55.000,00	
			0,00	0,00	0,00	ingetrokken
2016	000	Aanschaf mobiele apparatuur BOA's	28.665,00	28.390,00	275,00	gereed
2016	000	Verkeersregelinstallaties 2016	100.000,00	49.250,00	50.750,00	Q4 2016
2016	000	Verv. ondergr. glas-/papierbakken	50.000,00	0,00	50.000,00	onbekend
			218.665,00	115.252,64	103.412,36	
11.90 - Overig						
			0,00	0,00	0,00	

G. OVERZICHT BUDGETWIJZIGINGEN

G1. TOTAAL OVERZICHT: Budgetwijzigingen > € 25.000

1	OMSCHRIJVING	LASTEN - = nadeel + = voordeel	BATEN - = nadeel + = voordeel	DEKKING 2016		NOG TE RAMEN - = nadeel + = voordeel	
				T.L.V. / T.G.V. STELPOSTEN - = t.l.v. + = t.g.v.	T.L.V. / T.G.V. RESERVES - = t.l.v. + = t.g.v.		
2		3	4	5	6	7	
I	College-raadsbesluiten t/m 12 september 2016 betreffende nieuwe / aanpassing bestaande exploitatiebudgetten (posten > € 25.000)	€ 164.721-	€ 191.718	€ -	€ 74.877	€ 47.880-	Zie overzicht G.2.
II div.	Door de organisatie aangedragen nieuwe voorstellen Aanpassen diverse budgetten	€ 183.495-	€ 182.080		€ -	€ 1.415-	Zie overzicht G.3.
	TOTAAL	€ 348.216-	€ 373.798	€ -	€ 74.877	€ 49.295-	
	SALDO		25.582		25.582		
III	Investerings Aanpassing bestaande investeringen + nieuwe investeringen	€ 1.059.521	€ 721-	Kapitaallasten worden verwerkt in de MJB 2017-2020.			Zie overzicht G.4.

NOG TE DEKKEN (ZIE KOLOM 7)

Stand begroting 2016 na vaststelling van de primaire begroting + suppl. wijzigingen	€ 13.410
Mutaties begroting 2016 t/m vaststelling van de Voorjaarsnota 2016	€ 161.576
Stand begroting 2016 na vaststelling Voorjaarsnota 2016	€ 174.986
Per saldo mutaties expl. begroting lasten/baten Najaarsnota 2016 (zie kolom 7)	€ 49.295-
Stand begroting 2016 na vaststelling van de Najaarsnota 2016	€ 125.691

VERDELING OVER DE PROGRAMMA'S

Programma 1: BESTUUR, ORGANISATIE EN DIENSTVERLENING	€ -	€ 19.530
Programma 2: ONDERWIJS, JEUGD, SPORT EN CULTUUR	€ 114.205-	€ 15.000-
Programma 3: MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	€ 65.745-	€ -
Programma 4: SOCIALE ZAKEN EN PARTICIPATIE	€ 84.771-	€ 134.000
Programma 5: RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	€ 14.495-	€ 14.495
Programma 6: BUITENRUIMTE	€ 45.000-	€ 100.000
Programma 7: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	€ -	€ 96.773
Programma 8: BEDRIJFSMATIGE EXPLOITATIES	€ 24.000-	€ 24.000
TOTAAL VERDELING OVER PROGRAMMA'S	€ 348.216-	€ 373.798
	25.582	

G.2. FINANCIËLE GEVOLGEN VAN COLLEGE / RAADSBSLUITEN (t/m 12 september 2016)

Volg nr.	Progr. nr.	PROGRAMMA Omschrijving budget	LASTEN - = nadeel + = voordeel	BATEN - = nadeel + = voordeel	DEKKING 2016		NOG TE RAMEN - = nadeel + = voordeel	Beslissing Raad / College	Corsa	Struct- ureel
					T.L.V. / T.G.V. STELPOSTEN - = t.l.v. + = t.g.v.	T.L.V. / T.G.V. RESERVES - = t.l.v. + = t.g.v.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	1	RAADSBSLUITEN Saldo jaarrekening 2015 VRK tgv gemeenten		19.530			19.530	28-6-2016	2016016308	
		COLLEGEBSLUITEN								
1	7	Verkoop kavel Zandvoorteweg 59A - flex.alg.reserve		53.350		53.350		10-02-2015	2015024644	
2	7	Verkoop kavel nabij Van Verschuer Brantslaan 36 - flex.alg.res.		7.612		7.612		01-12-2015	2015158514	
3	7	Verkoop kavel nabij Hyacinthenlaan 62 - flex.alg.reserve		1.000		1.000		22-03-2016	2016008740	
4	7	Verkoop kavel nabij Sterreboslaan 27 - flex.alg.reserve		12.915		12.915		14-06-2016	2016018812	
5	div.	Uitwerking mei-circulaire 2016 gemeentefonds	-164.721	97.311			-67.410	21-06-2016	2016019898	ged. S
TOTAAL			-164.721	191.718	0	74.877	-47.880			
			26.997			26.997				

VERDELING OVER DE PROGRAMMA'S

Programma 1: BESTUUR, ORGANISATIE EN DIENSTVERL.	€	19.530
Programma 2: ONDERWIJS, JEUGD, SPORT EN CULTUUR	€	39.205-
Programma 3: MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	€	65.745-
Programma 4: SOCIALE ZAKEN EN PARTICIPATIE	€	59.771-
Programma 5: RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN		
Programma 6: BUITENRUIMTE		
Programma 7: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	€	187.188
Programma 8: BEDRIJFSMATIGE EXPLOITATIES		
TOTAAL VERDELING OVER PROGRAMMA'S	€	164.721-
		€ 191.718
		26.997

G.3. FINANCIËLE GEVOLGEN VAN NIEUWE COLLEGEVOORSTELLEN

Volg nr.	Progr.	PROGRAMMA Omschrijving budget	LASTEN - = nadeel + = voordeel	BATEN - = nadeel + = voordeel	DEKKING 2016		NOG TE RAMEN - = nadeel + = voordeel	Structureel
					T.L.V. / T.G.V. STELPOSTEN - = t.l.v. + = t.g.v.	T.L.V. / T.G.V. RESERVES - = t.l.v. + = t.g.v.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<u>NIEUWE VOORSTELLEN</u>								
1 2	2 div.	Onderwijskundige vernieuwing/renovatie Sparrenbossschool Actualisatie diverse posten, onderhoud groen, dividend, precario, IASZ etc.	-75.000 -108.495	182.080			-75.000 73.585	deels S.
TOTAAL			-183.495	182.080	0	0	-1.415	
			-1.415		-1.415			

VERDELING OVER DE PROGRAMMA'S

Programma 1: BESTUUR, ORGANISATIE EN DIENSTVERLENING		
Programma 2: ONDERWIJS, JEUGD, SPORT EN CULTUUR	€ 75.000-	
Programma 3: MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING		
Programma 4: SOCIALE ZAKEN EN PARTICIPATIE	€ 25.000-	€ 134.000
Programma 5: RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN	€ 14.495-	€ 14.495
Programma 6: BUITENRUIMTE	€ 45.000-	€ 100.000
Programma 7: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN		€ 90.415-
Programma 8: BEDRIJFSMATIGE EXPLOITATIES	€ 24.000-	€ 24.000
TOTAAL VERDELING OVER PROGRAMMA'S	€ 183.495-	€ 182.080
	-1.415	

De nieuwe voorstellen zijn toegelicht onder Hoofdstuk H.

G.4. NIEUWE INVESTERINGEN 2016 N.A.V. (NIEUWE)COLLEGE / RAADSVORSTELLEN

Volg nr.	Progr.	PROGRAMMA Omschrijving krediet	LASTEN - = nadeel + = voordeel	BATEN - = nadeel + = voordeel	AFSCHRIJVINGS- TERMIJNEN JAREN	KAPITAAL- LASTEN M.I.V. 2017 - = nadeel + = voordeel	Beslissing Raad / College	Corsa
1	2	3	4	5	6	7	8	9
3		<u>Financiële bijstelling lopende investeringen:</u>						
	6	- Verlagen renovatie voetpaden Spechtlaan (0210.40116)	16.383		25	655		
	8	- Vervallen rioolvervanging Mollaan (0722.00152)	63.757		35	1.822		
	8	- Verlagen rioolvervanging Spechtlaan (0722.00165)	29.500		35	843		
	8	- Verlagen regenwaterriool Zonnehof (0730.00007)	4.805		35	137		
	8	- Verlagen regenwaterriool Spechtlaan (0730.00011)	22.348		35	639		
	8	- Vervallen drainage Bennebroek deel 1 (0731.00004)	486.795		15	32.453		
	8	- Vervallen drainage Bennebroek deel 2 (0731.00011)	486.795		15	32.453		
	8	Lagere kapitaallasten rioolexploitatie worden verrekend door een lagere bijdrage uit de egalisatievoorziening riolering				-68.346		
1	2	- Renovatie veld 2 VV Vogelenzang (0530.00013) 4151800 kapitaallasten sport 4151518 sportnota gelden	-16.462		15	-1.097 1.097	26-4-2016	2016014403
2	7	- Realiseren Centraal Service Punt Bennebroek (0002.10017)	-34.400		25	-1.376		
		TOTAAL	1.059.521	0		-721		

H. TOELICHTING NIEUWE VOORSTELLEN

Zie Overzicht G.3.

Programmanr:	2	Portefeuillehouder: Dhr. A.T. van Rijnberk	Voorstel nr: 01
Productnr.:	11		
Product:	Onderwijs		
Subproduct:	11.2 Huisvesting onderwijs		
Aanleiding / toelichting:			
<p>Ten behoeve van de renovatie van de Sparrenboschool is door het schoolbestuur (STOPOZ) het over de jaren 2012/2014 beschikbaar gestelde budget ten behoeve van bouwkundige aanpassingen in het kader van onderwijskundige vernieuwingen (OKV) aanvullend (op het van gemeentewege beschikbaar gestelde renovatiebudget) besteed. Het budget is nog niet uitgekeerd.</p>			
Probleem- en doelstelling:			
<p>Ten behoeve van renovatie c.q. in pandige aanpassing van de Sparrenboschool is een krediet van afgerond € 1.050.000 beschikbaar gesteld. Dit bedrag is geheel besteed.</p> <p>Het bestuur van de school (STOPOZ) heeft, naast het door de gemeente beschikbaar gestelde krediet, ten het door de gemeente over de jaren 2012-2014 beschikbaar gestelde bedrag ten behoeve van bouwkundige aanpassingen in het kader van onderwijskundige vernieuwing aan aanvullende, functionele aanpassingen van de Sparrenboschool besteed. Het schoolbestuur heeft dit reeds in april 2012 kenbaar gemaakt, de betreffende vergoedingen zijn echter tot op heden niet uitgekeerd. Het schoolbestuur vraagt thans om uitbetaling. Het betreft een bedrag van afgerond € 75.000.</p>			
Oplossingen en voorstel:			
<p>In de periode 2012-2015 is door de gezamenlijke schoolbesturen van de door de gemeente ten behoeve van bouwkundige aanpassingen in het kader van onderwijskundige vernieuwing beschikbaar gestelde budgetten ongeveer € 178.000 niet besteed. Dit bedrag is als onderdeel van het positief resultaat in de gemeentelijke jaarrekening(en) terechtgekomen. Het door STOPOZ geclaimde bedrag is in het bedrag van € 178.000 begrepen. Het is redelijk dit alsnog uit te keren, mede gegeven het feit dat een en ander al medio 2012 door het schoolbestuur kenbaar is gemaakt.</p> <p>Voorstel: het budget OKV 2012-2014 ad € 75.000 (afgerond) alsnog aan STOPOZ uitbetalen.</p>			
Effecten:			
			Budget (x € 1.000)
Consequenties (financiële en personele):			2016
Budget: 4112507 Onderwijskundige vernieuwing			-/- € 75
Dekking:			
Totaal budgetbeslag (t.l.v. algemene middelen):			-/- € 75

Programmanr:	2	Portefeuillehouder: Dhr. A.T. van Rijnberk			Voorstel nr: 01
Productnr.:	11				
Product:	Onderwijs				
Subproduct:	11.2 Huisvesting onderwijs				
Uitvoering:					
Opgemerkt wordt nog het volgende:					
Met betrekking tot de renovatie/inpandige aanpassing van de Sparrenboschool is door STOPOZ een aanvullend bedrag van € 144.000 gevraagd. Tot een bedrag van € 104.000 achten wij deze claim gerechtvaardigd. Naast het in dit voorstel genoemde bedrag van € 75.000 heeft STOPOZ nog recht op:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een bedrag van € 8.840 in verband met een tussentijds plaatsgevonden hebbende BTW-verhoging (van 19 naar 21%. Over een compensatie hiervoor is al in februari 2013 een toezegging gedaan); 2. Een bedrag van € 20.500 in verband met verhuiskosten (2x). Ten tijde van de verbouwing van de school waren alle groepen gehuisvest in een geschikt gemaakt gebouw van GGZ inGeest. Voor de noodzakelijke verhuiskosten is tot op heden geen budget verstrekt. 					
De onder 1. en 2. genoemde bedragen worden ten laste van bij de begroting beschikbaar gestelde budgetten gebracht.					
<u>Resumé:</u>		aanvraag	gehonoreerd	dekking	tekort aanvraag NJN
- tijdelijke huisvesting	€	25.949	€ 20.500	€ 20.500	€ -
- hoofdkrediet	€	25.530	€ -	€ -	€ -
- BTW-compensatie	€	17.680	€ 8.840	€ 8.840	€ -
- OKV-gelden 2012-2014	€	74.588	€ 74.588	€ -	€ 74.588
totaal	€	143.747	€ 103.928	€ 29.340	€ 74.588

Programmanr:	Div.	Portefeuillehouder: Dhr. N.A.L. Heijink Dhr. A.T. van Rijnberk Dhr. R.W. Kruijswijk	Voorstel nr: 02
Productnr.:	Div.		
Product:	Div.		
Subproduct:	Div.		
Aanleiding / toelichting: In de begroting 2016 staan diverse posten die geactualiseerd dienen te worden.			
Probleem-en doelstelling: Lagere opbrengst dividend BNG, Eneco en de Meerlanden, onderuitputting groenbestek maaien en groenonderhoud park Brederode, actualiseren afvalexploitatie, onderzoekskosten actualisatie woningbehoefte met subsidie Provincie NH, aanpassen opbrengst precario op leidingen en toeristenbelasting, niet geraamde lasten/baten straatwerk nutsbedrijven en verwerken najaarsnota IASZ.			
Oplossingen en voorstel: Aanpassingen doorvoeren in de begroting 2016.			
Effecten:			
a. Lagere opbrengst dividend BNG, Eneco en Meerlanden		-/- € 42	deels struc.
b. Groenbestek maaien bermen en groenonderhoud park Brederode		+ € 55	incidenteel
c. Diverse budgetten (baten en lasten) actualiseren afvalexploitatie		€ 0	deels struc.
d. Onderzoekskosten actualisatie woningbehoefte (+ subsidie provincie NH)		€ 0	incidenteel
e. Lagere opbrengst precario op leidingen, hogere opbrengst toeristenbelasting		-/- € 48	deels struc.
f. Niet geraamde lasten/baten straatwerk nutsbedrijven (budgettair neutraal)		€ 0	incidenteel
g. Aanpassing begroting n.a.v. najaarsnota IASZ		+ € 109	incidenteel
			Budget (x € 1.000)
Consequenties (financiële en personele):			2016
Budget:			
b. 4042511/32 groenbestek maaien en groenonderhoud park Brederode		€ 55	
c. 4031500/27 ophalen huis- en grofvuil en inzamelen plastic verpakkingen		-/- € 24	
d. 4072601 regionale samenwerking volkshuisvesting		-/- € 14	
f. 4013503 straatwerk nutsbedrijven		-/- € 100	
g. 4251630 inkomensvoorzieningen Participatiewet		-/- € 25	
Dekking:			
a. 8223002/3/7 dividendopbrengst BNG, Eneco en Meerlanden		-/- € 42	
c. 8031201/3/11 opbrengst afvalstoffenheffing, oud papier en plastic (Nedvang)		€ 44	
8031601 verrekening egalisatievoorziening afvalstoffenheffing		-/- € 20	
d. 8072402 bijdrage provincie NH actualisatie woningbehoefte onderzoek		€ 14	
e. 8222100/3 precario op leidingen en toeristenbelasting		-/- € 48	
f. 8013210 terug ontvangst kosten straatwerk		€ 100	
g. 8251430 rijksvergoeding inkomensvoorzieningen		€ 19	
8251435 intertemp.rijksvergoeding/verrekening BUIG		€ 115	

Programmanr.:	Div.	Portefeuillehouder: Dhr. N.A.L. Heijink Dhr. A.T. van Rijnberk Dhr. R.W. Kruijswijk	Voorstel nr: 02
Productnr.:	Div.		
Product:	Div.		
Subproduct:	Div.		
Totaal budgetbeslag (t.g.v. algemene middelen):			€ 74
Uitvoering: Na vaststelling van de Najaarsnota 2016 worden de mutaties verwerkt in een begrotingswijziging. De budgetten genoemd onder punt a., c. en e. zijn deels meegenomen in de meerjarenbegroting 2017-2020.			

Toelichting:

- a. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Eneco Holding NV, gehouden op 23 maart 2016, is de jaarrekening 2015 vastgesteld. Van het nettoresultaat van € 196 miljoen wordt 50% uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor Bloemendaal is dit € 325.184. In de begroting is rekening gehouden met een dividenduitkering van € 391.000. Dit betekent een lagere opbrengst van € 65.816.
De Bank Nederlandse Gemeenten NV meldde een nettowinst over 2015 van € 226 miljoen. De uitkering bedraagt 25%, het geen voor Bloemendaal een uitkering betekent van € 21.481. Een lagere opbrengst van € 6.091 dan begroot.
In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van De Meerlanden NV, gehouden op 26 mei 2016, is de jaarrekening 2015 vastgesteld. Van het nettoresultaat wordt 60% uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor Bloemendaal is dit € 48.489, een hogere opbrengst van € 29.492 dan begroot.
- b. Er wordt een incidentele onderuitputting verwacht op het budget 'groenbestek maaien bermen' van € 25.000. Door het koude voorjaar en een capaciteitsprobleem bij de aannemer wordt er maar 4 rondes i.p.v. 5 rondes wordt gemaaid. Tevens wordt incidenteel een onderbesteding verwacht op het budget 'groenonderhoud park Brederode' van € 30.000 omdat het terrein nog steeds niet helemaal door de projectontwikkelaar aan de gemeente is overgedragen.
- c. De afvalexploitatie 2016 is geactualiseerd. De verwachting is dat de kosten voor inzamelen plastic en huis- en grofvuil met € 24.000 stijgen. Daarentegen stijgen de vergoedingen voor oud papier en plastic met € 99.000. De opbrengst afvalstoffenheffing blijft met € 55.000 achter op de raming. Per saldo heeft dit een positief effect op de onttrekking aan de egalatievoorziening afvalstoffenheffing van € 20.000.
- d. Er is een onderzoek ingesteld naar de actualisatie van de woningbehoefte. De provincie subsidieert voor 80% deze onderzoekskosten (€ 14.495), het restant wordt gedekt uit de lopende begroting.
- e. De opbrengst precario op leidingen dient naar beneden te worden bijgesteld met € 102.000. Vanaf 2015 zijn de in rekening gebrachte strekkende meters bij een nutsbedrijf aangepast naar aanleiding van een bezwaarschrift. Voor twee jaar leidt dit tot een nadeel van € 102.000. De opbrengst toeristenbelasting kan positief worden bijgesteld met € 54.000. De afrekening 2015 leidt tot een extra opbrengst van € 32.000. Voor 2016 verwachten we een extra opbrengst van € 22.000.
- f. In de begroting is geen post opgenomen voor straatwerk nutsbedrijven, zowel geen lasten als baten. Er worden herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan het straatwerk nadat nutsbedrijven hun leidingen hebben vervangen/aangepast. Het werk fluctueert per jaar en is daarom niet begroot. Om begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen, wordt een bedrag van € 100.000 budgettair geraamd voor 2016.

- g. De Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ) heeft de Najaarsnota 2016 toegezonden. De ramingen in de begroting wijken af met de ramingen van IASZ. De wijzigingen hebben per saldo een positief effect van € 109.000 op het begrotingsaldo 2016.

TOELICHTING INVESTERINGEN

Zie overzicht G.4.

Programmanr:	2	Portefeuillehouder: Dhr. N.A.L. Heijink	Voorstel nr: 01
Productnr.:	15		
Product:	Sport		
Subproduct:	15.1 Sport		
Aanleiding / toelichting:			
<p>Bij de vaststelling van de begroting 2016 is een krediet beschikbaar gesteld voor de renovatie van het tweede veld bij de sportvereniging Vogelenzang. Het ging om een bedrag van € 64.130.</p> <p>In april 2016 heeft een onderhandse aanbesteding plaatsgevonden, waarbij 4 inschrijvingen zijn ontvangen. De laagste inschrijving komt neer op € 73.205 inclusief BTW (€ 60.500 exclusief BTW). Tevens worden kosten gemaakt voor begeleiding en toezicht. Deze kosten bedragen inclusief BTW € 7.387. De renovatie kost totaal inclusief BTW € 80.592. Er is derhalve sprake van een overschrijding van de raming c.q. het krediet met € 16.462.</p>			
Probleem-en doelstelling:			
<p>Oorzaak van de overschrijding heeft betrekking op de onvoorzien slechte staat van het bovenste drainagestelsel (de velden van Vogelenzang zijn dermate nat dat er twee stelsels boven elkaar liggen). Tijdens het onderzoek en de werkvoorbereiding is hier geen rekening mee gehouden zodat dit ook in het begrotingsvoorstel 2016 niet is betrokken.</p>			
Oplossingen en voorstel:			
<p>Het niet meenemen van de vervanging van het bovenste drainagestelsel zou betekenen dat over een paar jaar het veld weer op de schop moet. In verband met de zomerstop en de aanvang van het nieuwe voetbalseizoen in augustus was het noodzakelijk direct met de werkzaamheden te starten. Opschorting van de werkzaamheden stelde de vereniging voor het blok en bracht deelname aan het voetbalseizoen en het sportplezier van de leden in gevaar.</p> <p>Hierover is de raad per brief d.d. 3 mei 2016 geïnformeerd (corsanummer 2016015536).</p> <p>Voorgesteld wordt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het beschikbaar gestelde krediet met afgerond € 16.000 te verhogen; 2. de extra kapitaallasten (afgerond € 1.100) binnen al beschikbare budgetten op te vangen. 			
Effecten:			
Adequate renovatie van het betreffende veld.			
			Budget (x € 1.000)
Consequenties (financiële en personele):			2016
Krediet: 0530.00013 Renovatie veld 2 VV Vogelenzang verhogen met € 16.462 4151800 kapitaallasten m.i.v. 2017			-/- € 1
Dekking: 4151518 sportnota gelden			€ 1
Totaal budgetbeslag (t.i.v. algemene middelen):			0
Uitvoering:			

Programmanr:	7	Portefeuillehouder: Dhr. N.A.L. Heijink	Voorstel nr: 02
Productnr.:	05		
Product:	Beheer eigendommen		
Subproduct:	05.1 Beheer eigendommen		
Aanleiding / toelichting:			
Er is een overschrijding, groot € 34.400 (is 3,5%), van het beschikbaar gestelde krediet ad € 973.000 voor het realiseren van een Centraal Servicepunt te Bennebroek (CSB).			
Probleem-en doelstelling:			
Gedurende het (ver)bouwtraject zijn onvoorziene werken en of aanvullingen opgetreden die direct of indirect invloed hebben op het bouwproces en dus het krediet. Doelstelling om op een harde datum de Kerklaan 6 als CSB in gebruik te nemen en de panden aan de Bennebroekerlaan 3 en 5 over te dragen aan de nieuwe eigenaar bleef van kracht.			
Oplossingen en voorstel:			
Gekozen oplossing om de leverdata te halen was om stagnatie van de werkzaamheden te voorkomen en evt. onvoorziene kosten, direct bouw gerelateerd maar ook indirect, te boeken op het beschikbare krediet.			
De overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door:			
<u>Direct bouw gerelateerd:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> Dakbedekkingen en beschot herstellen boven het gedeelte van de technische installaties, kosten € 25.654. 			
<u>Indirect bouw gerelateerd:</u>			
<ul style="list-style-type: none"> Aanleg contouren Buurttuin, kosten € 14.700. 			
Effecten:			
Door een aanvullend krediet beschikbaar te stellen, ontstaat er geen begrotingsonrechtmatigheid.			
			Budget (x € 1.000)
Consequenties (financiële en personele):			2016
Krediet: 0002.10017 Centraal Service Punt Bennebroek verhogen met € 34.400			
Budget: 5205680 kapitaallasten m.i.v. 2017			-/- € 1
Dekking:			
Totaal budgetbeslag (t.l.v. algemene middelen):			-/- € 1
Uitvoering:			

Programmanr:	6 / 8	Portefeuillehouder: Dhr. R.W. Kruijswijk	Voorstel nr: 03
Productnr.:	01 / 02		
Product:	Verkeer en wegbeheer / Water en rioleringen		
Subproduct:	01.2 wegbeheer / 02.1 rioleringen		
Aanleiding / toelichting:			
In de loop van het jaar zijn enkele investeringen gereed gekomen en enkele zijn komen te vervallen en dienen financieel afgewikkeld te worden. Zie ook "Toelichting op lopende investeringen NJN 2016", corsa 2016032926.			
Probleem-en doelstelling:			
De werkelijke uitgaven van de gereedgekomen investeringen wijken af ten opzichte van de ramingen. Deze afwijkingen worden met dit voorstel opgeheven.			
Oplossingen en voorstel:			
Om begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen kunnen de over- en onderschrijdingen op afgewikkelde investeringen bij- c.q. worden afgeraamd.			
Effecten:			
De geraamde kredieten van afgesloten/vervallen projecten zijn gelijk aan de werkelijke uitgaven. De lagere afschrijving (€ 655) van post a. voetpad Spechtlaan komt vanaf 2017 ten gunste van de algemene middelen. De lagere afschrijvingen (€ 68.346) van de overige posten b. t/m g. komen ten gunste van de rioolexploitatie 2017.			
			Budget (x € 1.000)
Consequenties (financiële en personele):			2017
Investering:			
a.	021040116 renovatie voetpaden Spechtlaan verlagen met	€ 16.383 tot € 34.617	
b.	072200152 rioolvervanging Mollaan verlagen met	€ 63.757 tot € nihil	
c.	072200165 rioolvervanging Spechtlaan verlagen met	€ 29.500 tot € 62.328	
d.	073000007 regenwaterriool Zonnehof verlagen met	€ 4.805 tot € 37.750	
e.	073000011 regenwaterriool Spechtlaan verlagen met	€ 22.348 tot € 47.219	
f.	073100004 drainage Bennebroek deel 1 verlagen met	€ 486.795 tot € nihil	
g.	073100011 drainage Bennebroek deel 2 verlagen met	€ 486.795 tot € nihil	
Totaal budget t.g.v. algemene middelen:			
Uitvoering:			
Na vaststelling van de Najaarsnota 2016 worden de mutaties verwerkt in een begrotingswijziging.			